

"Баланың сөйлеу тілін дамытуға арналған 50 ойындар"

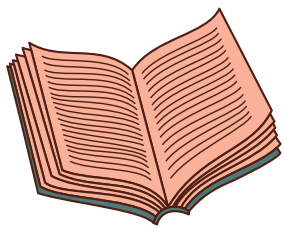
чек-лист

1 «Кім көп сөз біледі?»

Мақсаты: балалардың сөздік қорын молайту, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.

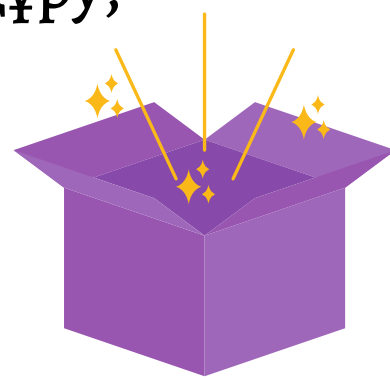
Шарты: Р,Ш,Л дыбыстарына байланысты сөздер айтып, прищепканы бір-біріне қыстыру.

2 «Сиқырлы сандық»

Мақсаты: балалардың сөздік қорын, фонетика-фонематикалық есту қабілетін және логикалық ойлауын дамыту, ептілік пен тез әрекет етуге үйрету.

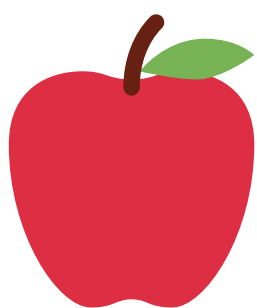
Шарты: сыйқырлы сандықтың ішінен дөңгелекшелерді алып, онда бейнеленген суретті атап, ондағы басқы және соңғы дыбысты атап, соңғы дыбыстан басталатындай етіп сөздерді ретімен орналастырып жұлдызды құртты құру, яғни дөңгелектерді ретімен бір-біріне байлау.

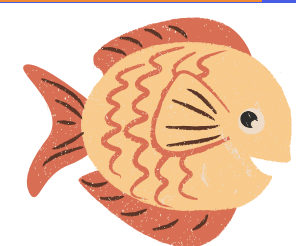

3 «Алма ағашы»

Мақсаты: Р, Л, Ш дыбыстарын дифференциялау. Дыбыстарды бір-бірінен ажыратуға үйрету. Р, Л, Ш дыбыстарын сөзде бекіту.

Шарты: себеттегі алмада бейнеленген суретті атап Р, Л, Ш, С дыбыстарын бір-бірінен ажыратып, алма ағаштарын алмаға толтыру.

5

«Балық аулайық»

Мақсаты: берілген суреттерді атап, сөйлем құрауға үйрету.

Шарты: балықты аулап, ондығы берілген суреттерді байланыстырып сөйлем құрау.

6

«Мен жақсы сөйлеймін»

Мақсаты: балалардың байланыстырып сөйлеу тілін, сөзік қорын дамыту, өз ойын еркін жеткізуге үйрету. Р, Л, Ш дыбыстарын сөйлемде бекіту.

Шарты: ертігіні электрондық қазақ үй құралынан тыңдап, желісі бойынша әңгімелеу.

7

«4-ші артық»

Мақсаты: балалардың сөздік қорын молайту, жалпылауға үйрету.

Шарты: берілген сөздерді атап, артығын тауып қалған суретті жалпылау.

8

«Күн мен түн»

Мақсаты: жаңа сөздерді бекіту, есте сақтау қабілетін және көріп қабылдау қабілетін дамыту.

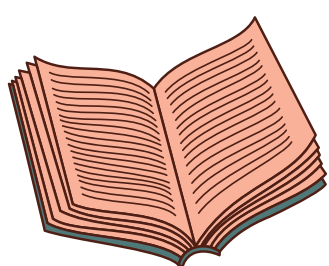
Шарты: берілген сөздерді атап, жоғалған суретті табу.

9

«Сөз құра»

Мақсаты: сөздік қорын молайту, берілген дыбыстарға сөз құрауға үйрету, қойылған дыбыстарды сөзде бекіту.

Шарты: берілген дыбысқа сөз құрау.

10

«Суретті жұмбақтар»

Мақсаты: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту.

Шарты: логопед қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені сөзбен сипаттап жасыруды ұсынады. Бастаушы суретті карточканы алып, балаларға көрсетпей, ондағы бейнені, затты сипаттап, суреттейді. Балалар түрлі жауаптар айтып, не бейнеленгенін тауып алу керек.

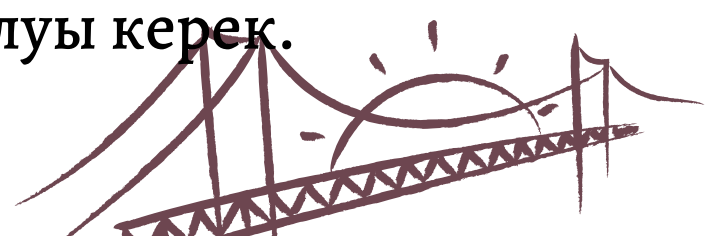
Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады.

11

«Көпір»

Мақсаты: сөздік қорын, логикалық ойлауын дамыту, байланыстырып сөйлем құрауға үйрету.

Шарты: заттар бейнеленген суретті карточкаларды кезекпен көрсетеді. Балалар екі суреттің арасындағы байланысты орнататын бір сөз ойлау керек. Ол сөз екі затты «байланыстыратын көпір» секілді. Әр бала кезекпен жауап береді. Баланың жауабы негізделген болуы керек.

12

«Қадамдар» (Кім тез жетеді...)

Мақсаты: тіл байлығын, сөйлеу тілін жетілдіру.

Шарты: Ойыншылар қатар тұрып, мәренің қашықтығын белгілейді. (арақашықтық 8-10 қадам) Әр қадамға тақырып таңдалады. Мысалы, "Әдепті сөздер". Әр бала әдепті сөз айтса ғана қадам жасай алады. Басқа тақырыптар: "Барлығы дөңгелек", "Барлығы ыстық", "Барлығы дымқыл". "Анаға арналған жылы сөздер", "Мейірімді сөздер" және т.б.

13

«Іздеу»

Мақсаты: Байланыстыра сөйлеуін, зейінін, байқағыштығын дамытамызу.

Шарты: Бұл ойынға 5 адам қатысады. Логопед былай дейді: Мен (құрбымды) досымды іздеп жүрмін. Оның көзі көгілдір, шашы ұзын, қою қара, ол мысықтарды жақсы көреді, ал сүтті мүлдем ұнатпайды. Кім бірінші қай бала туралы сөз болғанын тауып алады? Кішкентай балалар ойнағанда, киімдерін де сипаттауға болады.

14

«Әңгіме ойлаймыз»

Мақсаты: байланыстырып сөйлеу тілін, зейінін дамыту.

Шарты: логопед сөйлемдерді оқып тұрады. Балалар, сөйлемнің арасына керекті сөздерді қойып отырады. Ол сөздер зат есім, етістік, сын, сан есімдер болады)

15

«Сөйлемді толықтыр»

Мақсаты: байланыстырып сөйлеу тілін, сөздік қорын, ойлау қабілетін дамыту.

Шарты: Балалардан сөйлемді аяқтауды өтіну: «Балалар гүлзардағы гүлдерге су құйып жатыр, себебі . . .». "Ағаштарда бір жапырақ қалмады, өйткені . . . " , "Аю қыста ұйықтайды, себебі . . . " және т.б.

16

«Шынжыр»

Мақсаты: сөздік қорын, фонетикалық есту қабілетін дамыту.

Шарты: Бұл ойын сөздермен. Бірнеше бала қатыса береді. Бірнеше дауыссыз әріптерді алыңыз, қағазға жазып қойыңыз. Осы үш әріп кездесетін сөздер ойлап табу керек. Кім көп сөз айтады, сол жеңеді. "с", "ш", "р".

17

«Мен білемін».

Мақсаты: сөйлеу тілін дамыту, сөздік қорын бекіту, байқағыштық пен зейінді дамыту.

Шарты: логопед допты қолдана отырып, келесі мәтінді айтады, бұл кезде допты еденге ырғақпен соғу

18

«Екі шеңбер».

Балалар екі шеңберге тұрады – сыртқы (үлкен) және ішкі (3-4 адамнан). Үлкен шеңбердегі балалар тұрады, ал ішкісіндегілер логопед мұғаліммен бірге жүріп, былай дейді: «Біз шеңбер бойымен жүреміз,өзімізбен бірге аламыз – тәтті...».

19

«Мен қандай әріппен доспын».

Бұл ойын әріптерді есте сақтап, сөйлеу тілін дамытуға ғана емес, сонымен бірге танымдық сипатқа да ие. Әр бір ойыншыда жануардың суреті болу керек (әр түрлі болуы мүмкін).

20

«Кім жақсы тыңдайды?»

Мақсаты: Есту зейінділігін, фонематикалық қабылдауын дамыту: балаларға сөздегі дыбыстарды естіп ажыратуға, сөйлемде керекті сөздерді дұрыс белгілеп үйрету.

21

«Қатты-ақырын-сыбырлап»

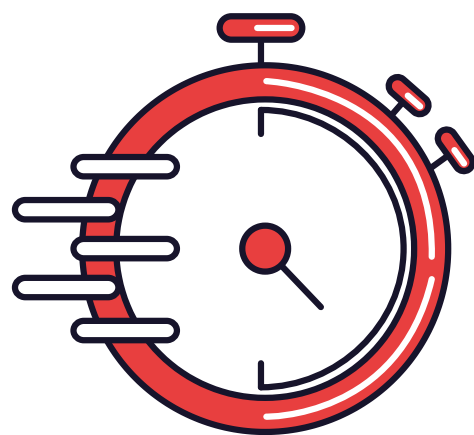
Мақсаты: Балаларға қатты,сыбырлап, ақырын сөйлеуге үйрету.
Ойын барысы: Ойынға 3-5 бала қатысады: тәрбиеші балаларға бір сөзді айтады: оны балалар қатты дауыспен,ақырын дауыспен және сыбырлап айтуы керек

22

«Тез-ақырын»

Мақсаты:Балаларға тақпақтарды,жаңылтпаштарды тез жән ақырын айтуға үйрету.

Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға бір сөзді,тақпақты немесе жаңылтпашты айтады. Балалар соны тез және ақырын қайталап айтуы керек.

23

«Шарды үрле»

Мақсаты: Балаларды сөйлеу барысында дұрыс тыныс алуға үйрету.

24

«Шар жарылды»

Мақсаты: Дыбыстық жаттығу жасау арқылы «ш» дыбысын анық айтуға жаттықтыру.

25

«Әртүрлі сөздерді жинақта»

Ойынның мақсаты: Сөздің бірінші және соңғы дыбысын ажыратып үйрету.

26

«Берілген дыбыспен сөздерді ата»

Ойынның мақсаты: берілген дыбысқа сөз ойлап табу үйрету.
Сөздік жұмыс жүргізу арқылы баланың сөздік қорын молайту.
Ойын арқылы балаларды тапқырлыққа баулу.

27

«Тазша балаға дыбыстарды айтып жібер»

Ойынның мақсаты: «ж», «з» дыбыстарын айтып жіберу

28 «Сөздер ұқсас дыбыс шығарады ма?»

Ойынның мақсаты: ұқсас дыбыстарды ажырата білуге үйрету.

29 «Міне, осылай дыбыстарды атайды»

Ойынның мақсаты: дыбыстарды дұрыс әрі нақты айтуға үйрету

30 «Дыбысталатын сағат»

Ойынның мақсаты: дыбысталатын сағаттарды тілмен дұрыс көрсете білуге үйрету.

31 «Таза айту»

Ойынның мақсаты: Сөздерді таза айтуға үйрету.

32 «Сендердің тілектерің – біздің тілегіміз»

Ойынның мақсаты: Грамматикалық сөздің құрылысын қалыптастыру

33 «Кімде не бар?»

Ойынның мақсаты: Заттардын атын дұрыс атай білуді үйрету.

34

«Не қайда жатыр?»

Ойынның мақсаты: Баланың ой өрісін кеңейту, ойлау қабілетін дамыту, зейінділігін арттыру.

35

«Дүкен»

Ойынның мақсаты: Балаларды рөлдерге бөліп, сол рөл бойынша әрекет жасауға үйрету.

36

«Сиқырлы қалта»

Ойынның мақсаты: Диалогтік сөйлеуде сөздерді дұрыс, анық айтуға, сұраулы сөйлемдерді дауыс интонациясын сақтап, дұрыс айтуға жаттықтыру. Сөйлем қарқынын өзгерте білуге үйрету (мысалы: ақырын сөйлеу)

37

«Нені қайда салады?» (қантты – қант салғышқа және т.б.)

Ойынның мақсаты: Ыдыс аяқ түрлерін ажырата білуге үйрету.

38

«Кім? Не?» (зат есімдер)

Ойынның мақсаты: Жанды жансыз заттарды айыра білуге үйрету.

39

«Не қайда жатыр?»

Ойынның мақсаты: Баланың ой өрісін кеңейту, ойлау қабілетін дамыту, зейінділігін арттыру.

40

«Кім не істейді?» (етістіктер)

Ойынның мақсаты: Балаларға есімдерді дұрыс атауды үйрету, мамандықтардың атауларын бекіту.

41

«Бұл қай кезде болады?» (үстеу)

Ойынның мақсаты: Балалармен тәулік бөліктерін бекіту (таңертең, күндіз, кеш, түн)

42

«Қай жерде не бар?»

Ойынның мақсаты: Кеңістікті бағдарлай білуге үйрету.

43

«Бір сөзбен айт»

Ойынның мақсаты: Заттарды танып бір сөзбен айтуға үйрету.

44

«Сөзді айтуға көмектес»

Ойынның мақсаты: Сөздерді толық әрі дұрыс айтуға үйрету.

45

«Не қайда жатыр?»

Ойынның мақсаты: Баланың ой өрісін кеңейту, ойлау қабілетін дамыту, зейінділігін арттыру.

46

«Бұл қай кезде болады?»

Ойынның мақсаты: жыл мезгілдері және табиғат құбылыстары туралы түсініктерін арттыру

47

«Керісінше айт»

Ойынның мақсаты: Антоним сөздерді дұрыс айтуға үйрету.

48

«Биік (ұзын, үлкен, кең, жуан) не болады?»

Ойынның мақсаты: өлшемдердің қасиеттерін қабылдауға үйрету; тапсырманы орындауға жаттықтыру.

49

«Сипаттамасы бойынша таны»

Ойынның мақсаты: Ұзын-қысқа, кең-тар, биік-аласа ұғымдарын бекіту.

50

«Сөзді өзгерт»

Ойынның мақсаты: Әріптерді ауыстыру немесе алып тастау арқылы сөздерді өзгертуге үйрету.